

GHID DE REALIZARE
A LUCRĂRII METODICO-ȘTIINȚIFICE
PENTRU OBTINEREA GRADULUI DIDACTIC I

În *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar* (Anexa la OM Nr. 5720 / 20.10.2009) la Art. 67 pct. (1) se precizează: „Elaborarea lucrării metodico-stiințifice este o probă menită să pună în evidență capacitatea candidatului de a evalua și a valorifica experiența didactică acumulată la catedră, de a investiga, folosind adecvat metodologia cercetării pedagogice, fenomenele educaționale și de a identifica astfel factorii, sensurile și modalitățile de ameliorare/ inovare/ dezvoltare a procesului educațional. Elaborarea lucrării trebuie să releve preocuparea candidatului de a-și actualiza sistematic cunoștințele de specialitate și psihopedagogice, de a analiza și a evalua critic diferitele abordări privind didactica specialității”.

Pentru a veni în sprijinul profesorilor, indiferent de specializare, care doresc să obțină gradul didactic I, propunem un ghid de elaborare a **lucrării metodico-științifice**. De asemenea, prezentul ghid dorește să ofere profesorilor-conducători științifici (1) un instrument de îndrumare unitară și sistematică a candidaților admiși la colocviul de admitere și (2) un cadru unitare de evaluare a lucrărilor metodico-științifice.

1. Obiectivul lucrării metodico-științifice

Lucrarea metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I are drept obiectiv esențial punerea în evidență a capacității profesorului de a elabora și prezenta în mod independent o lucrare academică cu semnificație științifică, pe baza metodelor specifice psihopedagogiei și didacticii specialității (metodicii).

Lucrarea metodico-științifică trebuie să prezinte contribuții ale candidatului la perfecționarea activității instructiv-educative, cercetări personale privind procesul instructiv-educativ, aplicarea creatoare a unor idei pedagogice la condițiile concrete în care își desfășoară activitatea, experimentarea unor noi tehnici de lucru cu elevii, extinderea unor experiențe care au condus la rezultate calitativ superioare în procesul formării elevilor etc.

1.1. Tipuri de cercetare pedagogică

Lucrarea metodico-științifică poate fi elaborată într-una din următoarele categorii:

Cercetare fundamentală (teoretică)

- *Cerințe fundamentale:* relevanța temei (de preferat teme de actualitate majoră în educație), amplitudinea bibliografică (acces la referințe majore, consistente), capacitate de raportare critică la sursele teoretice și de promovare a unei viziuni proprii asupra temei tratate, susținerea unui punct de vedere sau deschiderea unei direcții de dezbateră semnificative în raport cu tema abordată.

- *Sugestii tematice*: raportul dintre ereditate și mediu în formarea individului; formarea gândirii interdisciplinare/transdisciplinare; dezvoltarea gândirii critice/creative/reflexive în procesul de învățământ etc.

Cercetare aplicativă (orientată/aplicativă propriu-zisă/operațională)

- *Cerințe fundamentale*: temă relevantă sub aspectul finalității practice, analiză critică a soluțiilor existente, metodă de cercetare consistentă, relevantă și semnificativă sub aspectul potențialului de a identifica soluții aplicative, operaționalizare adecvată a constructelor științifice, metode viabile de măsurare și analiză a datelor cercetării, controlul erorilor, analiza critică a soluției aplicative propuse pe baza cercetării. Cercetarea-acțiune (operațională) valorifică metoda științifică mai liber, mai relaxat, focalizându-se pe o problemă specifică analizată în condiții specifice.
- *Sugestii tematice*: eficientizarea metodologiei didactice (investigarea metodelor de predare - înlocuirea unei metode tradiționale cu o metodă modernă; investigarea strategiilor de învățare - adoptarea unei strategii integrate de învățare, bazate pe valorificarea și combinarea mai multor stiluri de învățare; proiectarea, experimentarea și realizarea de mijloace de învățământ; diversificarea modalităților de evaluare a elevilor; variante de organizare a practicii elevilor/studentilor; investigarea atitudinilor și valorilor (încurajarea la elevi a unor atitudini pozitive, favorabile învățării prin cooperare); cercetarea formării continue a profesorilor; managementul și controlul activităților educaționale etc.

Cercetări de metaanaliză

- *Cerințe fundamentale*: includerea unui număr suficient de ridicat de studii publicate pe tema respectivă, criterii adecvate de includere-excludere în studiu, procedură adecvată de analiză, finalizarea analizei prin concluzii relevante, care depășesc simpla adăugare a concluziilor unor cercetări diferite.
- *Sugestii tematice*: stil de învățare/de predare; stil rezolutiv; învățare prin cooperare; comunicarea didactică; competența didactică; disciplina școlară etc.

Cercetare calitativă

- *Cerințe fundamentale*: tema să fie abordabilă numai prin metode calitative, definirea clară a temei, definirea riguroasă a metodei și aplicarea ei sistematică, să conțină datele necesare unei eventuale replicări a studiului, concluzii concordante cu datele recoltate.
- *Sugestii tematice*: evaluarea curriculum-ului școlar; atitudinea elevului față de evaluarea didactică; învățarea bazată pe problemă; învățarea bazată pe proiect; valențele formative ale portofoliului etc.

Cercetarea constatativă

- *Cerințe fundamentale*: descrierea amanunțită a unei situații, activități instructive-educative, a factorilor și implicațiilor acestora într-un anumit proces.
- *Sugestii tematice*: elaborarea, realizarea și evaluarea unui opțional; instruirea problematizată; elaborarea unei monografii;

Cercetarea ameliorativă

- *Cerințe fundamentale*: verificarea eficienței unor inovații, ameliorări ale randamentului activității instructive-educative, în diverse probleme pedagogice (plan și programe, metode de predare-învățare și de evaluare a progresului școlar, manual școlar și mijloace de învățământ, consiliere și orientare școlară și profesională etc.)

Nu există o ierarhie valorică a tipurilor tematice, oricare dintre ele permițând obținerea notei maxime, în condițiile respectării riguroase a condițiilor fundamentale precizate, dar și a celor de detaliu, descrise în ghidurile metodologie.

1.2. Rolul profesorului-coordonator științific

Lucrarea metodico-științifică este o lucrare personală a cărei responsabilitate revine candidatului, acesta având obligația de a „colabora cu profesorul-conducător pe toată durata elaborării lucrării, potrivit unui program stabilit de comun acord. În caz contrar, conducătorul are dreptul să nu-și dea avizul scris pentru depunerea lucrării în termenul stabilit prin prezenta Metodologie” (Anexa la OM Nr. 5720/20.10.2009, art.67, pct.6). De asemenea, „răspunderea pentru conținutul și calitatea lucrării metodico-științifice, precum și pentru respectarea normelor juridice și deontologice privind creația științifică și drepturile de autor, revine integral candidatului (art. 67, pct. 8).

Profesorul coordonator asistă și susține candidatul, fără a aduce atingere principiului lucrului individual, având obligația de a asigura consilierea metodico-științifică necesară în procesul elaborării lucrării și de a oferi reperele pentru monitorizarea și autoevaluarea gradului în care lucrarea corespunde standardelor de calitate (art. 67, pct. 7).

Candidatul poate apela și la alte persoane (profesori, psihologi, consilieri etc.) în sprijinul realizării lucrării, iar contribuția acestora va fi menționată în contextual lucrării.

Profesorul-coordonator poate oferi sugestii în legătură cu alegerea și definirea temei, cu privire la organizarea și realizarea cercetării sau a selecției bibliografice; poate oferi răspunsuri la întrebările candidatului; poate face observații critice și recomandări corective. Profesorul-coordonator poate impune anumite etape în realizarea lucrării sau unele momente de evaluare a progresului acesteia, dar nu poate impune idei sau soluții.

La finalizarea lucrării, profesorul coordonator analizează conținutul acesteia în baza unor criterii și indicatori de evaluare, precum și măsura în care respectă cerințele impuse prin prezentul Ghid, după care întocmește un referat de evaluare. Referatul de evaluare este un document indispensabil pentru acceptarea și susținerea lucrării metodico-științifice.

2. Structura lucrării metodico-științifice

Aspectele menționate la acest capitol al ghidului sunt obligatorii. Măsura și modul în care acestea sunt respectate vor face obiectul evaluării, atât din partea profesorului coordonator cât și al comisiei de acordare a gradului didactic I, urmând a se reflecta direct în notă.

Unele componente vor fi menționate ca opționale, ele putând lipsi, în funcție de preferința autorului sau de natura lucrării. În acest caz, ordinea celorlalte componente nu se va modifica.

<p style="text-align: center;">Pagina de titlu a lucrării</p> <p style="text-align: center;">Partea teoretică</p> <p>Partea de cercetare (metodică)</p> <ul style="list-style-type: none">• Prezentarea problemei cercetate• Stadiul cercetării problemei• Obiectivele cercetării• Ipoteza/le cercetării• Descrierea cercetării (locul/perioada, etape, eșantion, variabile independente/dependente etc.)• Colectarea datelor – instrumentarul investigativ• Prelucrarea și interpretarea datelor cercetării• Prezentarea concluziilor. Valorificarea cercetării <p>Bibliografie</p> <p>Anexe</p>

Lucrarea metodico-stiintifica trebuie să cuprindă aproximativ 2/3 din întreg – parte aplicativă, experimentală, metodică și cel mult 1/3 fundamentare științifică.

Structura lucrării metodico-științifice¹ are o parte introductivă, lucrarea propriu-zisă și o parte finală.

Partea introductivă:

a) Pagina exterioară de titlu conține:

- Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
- Departamentul pentru Pregătirea Persoanelor Didactice
- titlul lucrării
- nivelul de susținere a lucrării: obținerea gradului didactic I
- numele autorului, identic cu cel înscris în cartea de identitate (sub forma: „prenumele NUMELE”)
- anul realizării

b) Pagina interioară de titlu conține aceleași elemente ca și cea exterioară, cu precizarea că aici se va înscrie, mai jos decât numele autorului și pe partea dreaptă a paginii, numele profesorului coordonator (cu titlul didactic și gradul științific).

c) Pagina de dedicații și mulțumiri (opțional)

d) Cuprinsul

- pe primul nivel: introducerea, capitolele, lista de referințe bibliografice și anexele, numerotate cu cifre arabe (1, 2, 3 etc.);
- capitolele vor fi dezvoltate în cuprins pe două sau, opțional, pe trei niveluri, marcate cu 1.1, 1.2, 1.3, 2.1... s.a.m.d.;
- toate intrările din cuprins vor avea menționată paginația corespunzătoare din text.
- lista tabelor (opțional)
- lista figurilor, graficelor, diagramelor și schemelor (opțional)
- lista abrevierilor (opțional)

Textul propriu-zis al lucrării

Textul lucrării va fi compus din introducere, capitole și concluzii

a) Introducere

În introducere se va face o prezentare succintă a **motivației alegerii temei**, a importanței acesteia în domeniul psihopedagogic, a obiectivelor lucrării și, eventual, a celor mai semnificative probleme sau dificultăți care au trebuit depășite în realizarea ei. Introducerea va avea, de regulă, două sau trei pagini.

b) Capitolele lucrării

În principiu, lucrările care se bazează pe cercetări vor avea următoarele capitole, numerotate cu cifre arabe:

¹

Capitolul 1. Cadrul teoretic

Capitolul teoretic cuprinde o trecere în revistă a literaturii de specialitate dedicate temei studiate. Se va urmări o prezentare în egală măsură completă, dar și sintetică, acordându-se importanță surselor celor mai relevante, pe de o parte, și celor mai recente, pe de altă parte. Se recomandă utilizarea unui criteriu explicit de ordonare a prezentării, care poate fi de natură tematică sau temporală. Se va acorda atenție aspectelor controversate, în raport cu care candidatul poate manifesta o evaluare critică.

Selecția și analiza surselor teoretice se va face în așa fel încât să susțină procesul de elaborare a ipotezelor care vor sta la baza propriei cercetări. Este important demonstrarea din partea candidatului a capacității de a integra diverse contribuții teoretice în unități tematice cu privire la subiectul studiat și de a se raporta critic, independent, la acestea.

Posibile capcane:

- referințe bibliografice sumare, inconsistente;
- atitudine „pasivă”, ex pozitivă și necritică asupra literaturii de specialitate;
- prezentare nesistematică, lipsită de coerență și fără scoaterea în evidență a aspectelor care susțin formularea ipotezelor cercetării.

Această parte acoperă aproximativ 1/3 din conținutul lucrării!

Capitolul 2. Obiectivele și metodologia cercetării

Sub aspect metodologic, lucrarea trebuie să respecte structura unei abordări științifice, așa cum a fost ea prezentată în cadrul disciplinelor studiate. Precizările de mai jos se referă la lucrările ale căror teme presupun efectuarea unor cercetări. Generic, această structură este următoarea:

a. Formularea explicită, coerentă a obiectivelor sau întrebărilor cercetării.

Posibile capcane:

- absența unor obiective clare sau a unor întrebări explicite, cărora cercetarea trebuie să le găsească un răspuns.
- b. Formularea explicită a ipotezei/lor cercetării

Posibile capcane:

- ipoteze improprii, care nu au legătură cu obiectivele sau întrebările cercetării (practic, ipotezele unei cercetări nu trebuie să fie altceva decât răspunsurile pe care le avansează cercetătorul la aceste întrebări, pe baza literaturii de specialitate și a propriilor estimări);
- ipoteze generale, care nu fac referire la variabile măsurabile, care să poată fi testate statistic;
- ipoteze care sugerează relația cauzală între variabile („determină”, „influențează” etc.), atunci când acestea nu sunt măsurate în context experimental;
- ipoteze prea complexe, care fac referire la mai mult de două variabile, în timp de procedura de testare statistică include numai două variabile;
- formularea ipotezelor de nul, alături de ipotezele statistice, ceea ce încarcă în mod inutil textul (este subînțeles faptul că ipotezele de nul sunt negațiile ipotezelor cercetării);
- ipoteze cărora nu le corespunde o testare statistică adecvată;
- enunțarea unor ipoteze care nu preced, ci urmează unei proceduri de testare statistică.

c. Prezentarea modelului cercetării. Aceasta presupune descrierea variabilelor cercetării; descrierea eșantionului (mod de constituire, criterii de includere sau de excludere, mărime, populație de referință).

Posibile capcane:

- omiterea prezentării variabilelor;
- prezentare confuză a variabilelor, fără identificarea explicită a variabilelor dependente și a celor independente;
- omiterea prezentării modului de constituire a eșantionului.

d. Descrierea metodelor de investigație. Instrumentele utilizate în recoltarea datelor vor fi descrise în mod adecvat. Dacă este vorba de teste „clasice”, bine cunoscute, se va face referire la referințele care le susțin din punct de vedere teoretic și practic-aplicativ. Dacă este vorba de instrumente realizate de autorul lucrării, se va dedica un spațiu corespunzător descrierii procesului de construcție și testare a calităților psihometrice ale acestuia (analiză de itemi, consistență internă, validitate de construct).

Posibile capcane:

- utilizarea unor instrumente de investigare ale căror caracteristici psihometrice nu sunt cunoscute;
- omiterea analizei caracteristicilor psihometrice ale instrumentelor create de autorul lucrării.

e. Descrierea procedurilor de recoltare a datelor. Rezultatele unei cercetări sunt puternic influențate nu doar de caracteristicile instrumentelor utilizate, ci și de modul în care se desfășoară aplicarea lor. O prezentare succintă a procedurii de investigare (modul de relaționare cu subiecții, aspecte de organizare a investigației etc.), are darul de a întări încrederea în calitatea datelor recoltate.

Posibile capcane:

- ignorarea importanței și, implicit, a prezentării aspectelor procedurale.

Capitolul 3. Rezultatele cercetării

Capitolul dedicat prezentării rezultatelor valorifică în mod sistematic, clar și inteligibil datele obținute, în sprijinul testării ipotezelor cercetării. Din acest punct de vedere, se vor avea în vedere:

a. Prezentarea și analiza datelor. Datele statistice vor fi supuse unei analize pe două niveluri: analiza statistică descriptivă (prin indicatori adecvați scalei de măsurare a variabilelor) și testarea ipotezelor (prin proceduri adecvate fiecărei ipoteze, naturii și caracteristicilor variabilelor). În principiu, rezultatele trebuie să acopere cerințele modelului cercetării și să vizeze în mod direct și explicit ipotezele acestuia. Tabelele și figurile vor fi incluse în acest capitol numai în măsura în care sunt cu adevărat justificate.

Posibile capcane:

- abuzul de grafice;
- grafice sau tabele incluse la anexe, ceea ce face dificilă înțelegerea lucrării;
- tabele excesiv încărcate cu cifre, care fac dificilă înțelegerea acestora;
- abuzul de statistică, prin utilizarea unor prelucrări nejustificate sau prin testarea aceleiași ipoteze cu mai multe teste statistice;
- teste statistice inadecvate ipotezei sau naturii relației dintre variabile;
- plasarea rezultatelor la testele statistice în secțiunea Anexe (rezultatele se introduc în text, acolo unde se și discută semnificația lor psihopedagogică);

- prezentarea incorectă a rezultatelor la testele statistice, de ex., se scrie numai valoarea lui p , fără valoarea testului (se vor respecta recomandările specifice pentru prezentarea rezultatelor fiecărui test statistic în parte, așa cum sunt prezentate în cursul de specialitate);
- exces de zecimale (în mod obișnuit, două zecimale sunt suficiente pentru majoritatea indicatorilor statistici);
- exces de valori numerice, prin preluarea nejustificată a tuturor datelor afișate de programele statistice, deși cele mai multe nu prezintă un interes direct și nici nu sunt înțelese de candidat;
- absența unor etichetări adecvate a valorilor, fapt care face dificilă înțelegerea rezultatelor; adesea, datele sunt preluate împreună cu texte în limba engleză, emise de programele de prelucrare;

b. Interpretarea psihopedagogică a rezultatelor, care înseamnă „traducerea” rezultatelor statistice în concluzii cu semnificație psihopedagogică. Se vor sublinia relațiile dintre rezultatele proprii și cele raportate în literatura de specialitate.

Posibile capcane:

- prezentarea doar a rezultatelor numerice și a semnificației statistice, fără a se discuta sensul psihopedagogic al acestora;
- prejudecata după care neconfirmarea unei ipoteze de cercetare, prin admiterea ipotezei de nul reprezintă un punct negativ al lucrării (în realitate, dacă modelul de cercetare a fost bine realizat și corect aplicat, o infirmare statistică a ipotezei poate fi foarte semnificativă din punct de vedere psihopedagogic, iar autorul trebuie să fie pregătit pentru a surprinde sensul acestui rezultat);

c) Concluzii

Concluziile cuprind o sumară reluare a obiectivelor și motivației cercetării, urmate de sinteza rezultatelor obținute și a semnificației acestora în contextul literaturii dedicate temei analizate.

Se pot face aprecieri cu privire la dificultăți întâmpinate pe parcursul cercetării, eventualele puncte slabe ale acesteia, care vor trebui evitate în viitor, precum și deschideri către alte direcții de cercetare legate de subiectul respectiv.

Concluziile trebuie să conțină un paragraf distinct dedicat „contribuției personale”, în care vor fi menționate cele mai relevante aspecte care au constituit contribuția individuală la realizarea temei. Dacă este cazul, se va include și un paragraf în care se vor menționa „contribuții originale”, acele aspecte care reprezintă o noutate în raport cu tema studiată.

Observații:

- Precizările de mai sus se referă la tezele cu subiect de cercetare care sunt, de regulă, cele mai frecvente.
- În funcție de natura temei tratate, capitolele pot fi mai multe sau mai puține.
- Titlul capitolelor poate fi formulat liber de autor, dar acesta va reflecta conținutul menționat anterior.

Această parte acoperă aproximativ 2/3 din conținutul lucrării!

Partea finală

În partea finală a lucrării vor fi puse, în ordine, bibliografia și anexele.

a) Bibliografia

Lista referințelor bibliografice ilustrează volumul și calitatea documentării teoretice a autorului și este una dintre componentele importante ale lucrării. Ea este, de asemenea, expresia atitudinii etice în raport cu sursele de informare utilizate.

Crearea unei liste de referințe se supune câtorva reguli de bază:

- citarea tuturor surselor, indiferent de natura lor primară (surse scrise de orice natură, surse electronice sau internet, surse orale etc.);
- toate sursele citate în textul lucrării trebuie să se regăsească în lista de referințe;
- toți autorii din lista de referințe trebuie să fie citați în text;
- utilizarea unui format standard de citare, unic pe tot parcursul lucrării.

Mediul academic și publicistic promovează reguli foarte stricte în ceea ce privește formatul de citare a surselor. Nu există un standard universal, dar unul dintre cele mai răspândite, nu doar în mediul psihopedagogic, este cel promovat de APA (American Psychological Association).

Câteva reguli generale ale formatului de citare:

- în text, citarea se face prin numele autorului urmat de anul publicării lucrării: „text ... (nume de familie, anul)”, „nume de familie (anul) nota că ...” sau „în anul ... , nume de familie, spunea că ...”;
- se utilizează un singur stil de citare pe tot parcursul lucrării;
- preluarea identică a unui fraze va fi citată cu indicarea paginii din sursa utilizată: „text citat” (Ionescu, 2004, p. 125);
- în cazul în care sunt mai mult de trei autori, în text se va trece numai numele primului, urmat de expresia *et al.* (în lista de referințe se vor scrie numele tuturor);
- la citarea indirectă, se va scrie numele autorului și anul publicării, urmate de expresia *cit in.*, după care se pune sursa directă: „... text ... Popescu (2003), cit in. Ionescu (2004)”;
- citările multiple din paranteză sunt așezate în ordine alfabetică și separate prin ";" urmat de un spațiu, ca în exemplul următor: "text ... (Alexandrescu, 1970; Miclea, 1968; Zamfirescu, 1980).
- în text nu se utilizează decât numele autorilor;
- în lista de referințe prenumele autorilor poate fi limitat la inițiale.
- titlul revistei, al cărții din care este citat un articol sau o secțiune, titlul comunicării științifice la un congres se vor scrie cu *litere italic*;
- la citarea unui articol de revistă sau secțiune de volum, în lista de referințe se vor trece și paginile (sau, cel puțin, pagina de început).
- pentru sursele preluate de pe internet, se vor nota adresa și data la care au fost accesate.
- lista de referințe va fi ordonată alfabetic, cu indentarea liniei a doua și a celor următoare (dacă există), conform modelelor de mai jos.

Exemplificări:

1. Munteanu, D., Petre, A. (2007), *Contabilitate financiară*, Editura Mirton, Timișoara
2. Ahrons, C. R., Rodgers, R. H. (1987). *Divorced families: a multidisciplinary developmental view*. New York: W.W. Norton.

3. Banderet, L. E., Burse, R. L. (1991). Effects of High Terrestrial Altitude on Military Performance. In R. Gal, A. D. Mangelsdorf (Ed.), *Handbook of Military Psychology*: John Wiley&Sons Ltd.
4. Sacco, G. (2002). *Errors, mistakes, cultures*. Comunicare la 25th EAAP Conference, Warsaw.
5. Wilde, G. J. S. (1994). *Target Risk*, <http://pavlov.psyc.queensu.ca/target/index.html>, accesat la 25.05.2000

b) Anexe (dacă este cazul)

În anexe se introduc informații care nu sunt imediat necesare în textul lucrării pentru ca aceasta să fie înțeleasă sau care, dacă ar fi fost introduse în text, ar fi îndepărtat cititorul de la cursivitatea ideilor. Aici se pot pune chestionarele utilizate (dacă sunt realizate de autor și dacă dorește acest lucru), ilustrații sau tabele suplimentare, diverse prelucrări statistice, dacă sunt utile celor interesați de analize suplimentare, precum și orice materiale sunt considerate relevante pentru temă.

Se va avea în vedere ca numărul de pagini al anexelor să nu fie excesiv.

Exigențe de editare

Lucrarea va fi editată pe computer și tipărită la imprimantă, într-o formă care trebuie să respecte următorul set de criterii:

- formatul de pagină: A4, scrisă numai pe o față
- margini: sus/jos=2.5 cm, stânga=3.5 cm, dreapta=2,5 cm
- tipul fontului: Times New Roman, cu diacritice românești
- mărimea fontului: 12
- spațiere: 1 linie
- numerotare pagini: jos, la mijlocul paginii
- titlurile capitolelor, cu majuscule și pe pagină nouă
- titlurile subcapitolelor sau subpunctelor, în continuarea textului, la două linii distanță, cu litere bold
- forma de prezentare: legată cu arc sau copertată
- număr de copii: două, unul la secretariat, al doilea la profesorul coordonator

Nu este impusă o mărime standard a lucrării. Orientativ, aceasta poate avea între 100 și 150 de pagini. Numărul de pagini în sine, nu reprezintă un criteriu de acordare a notei.

Recomandări ortografice și stilistice

- înainte de , . ! ? : ; , precum și între paranteze și cuvinte nu se lasă spațiu liber;
- înainte de **etc.** nu se pune virgulă;
- lucrarea va fi scrisă în stil impersonal (nu se va utiliza persoana I);
- se va folosi un limbaj simplu și clar;
- informațiile vor fi comunicate într-o manieră directă și inteligibilă, într-o structurare logică și coerentă;
- se va acorda atenție eliminării greșelilor gramaticale și de editare.

Exigențe etice

Elaborarea lucrării metodico-științifice trebuie să respecte standardele privind etica în cercetarea științifică, stipulate prin Codul General de Eitică în Cercetarea științifică, elaborat în conformitate cu Ordonanța Guvernului nr.57 din 16 august 2002 privind cercetarea științifică și dezvoltarea tehnologică.

Principiile fundamentale ale cercetării științifice (Resnik, D., 2005):

- Onestitatea științifică: să nu comiți fraudă în știință (a fabrica, a distruge, a reprezenta greșit, a falsifica date etc.).
- Atenția: încearcă să eviți erorile care apar din neglijență, pe toate planurile cercetării științifice.
- Libertatea intelectuală: oamenilor de știință ar trebui să li se permită urmărirea unor idei noi și critica celor vechi. Ei ar trebui să fie liberi să cerceteze ceea ce li se pare interesant.
- Deschiderea: să permiți altora să-ți vadă rezultatele (împărtășirea de date, de rezultate, metode, teorii, echipament etc.) muncii și să fii deschis în a primi critici.
- Principiul încrederii: nu plagia munca altor oameni de știință și recunoaște contribuțiile altora, acolo unde este cazul.
- Principiul responsabilității publice: fă cunoscute rezultatele cercetării în mass-media (cercetarea are importanță pentru crearea fericirii umane).

Lucrarea trebuie să reflecte integral munca autorului. Sursele bibliografice vor fi menționate în lista de referințe. Contribuțiile de sprijin din partea altor persoane sau instituții vor fi menționate la „Mulțumiri”.

Plagiatul reprezintă un act contrar conduitei academice care este tratat în conformitate cu prevederile cap. 4 din prezentul ghid. Prin plagiat se înțelege utilizarea ideilor sau cuvintelor unei alte persoane, fără menționarea sursei. Reprezintă plagiat și preluarea fără citare a figurilor, tabelelor și schemelor.

3. Recomandări practice²

Se recomandă ca tema să fie aleasă într-un domeniu al activității educaționale pentru care autorul are un interes real. Înainte de a fixa titlul lucrării, va fi consultată literatura de specialitate.

Se recomandă dezvoltarea unui proiect științific sau lucrări de cercetare realizată pe parcursul studiilor universitare, abordate în cercetări anterioare prilejuite de licență sau, eventual, dizertație la master.

Nu este suficient ca o temă să fie atractivă sau interesantă, dacă ea nu rezonază cu personalitatea autorului sau dacă nu sunt evaluate corect resursele necesare și cele disponibile (metodologie utilizabilă, constituirea eșantionului, etc.).

O temă confuz definită, lipsită de obiective și ipoteze clare, nu permite o abordare metodologică eficientă și devine foarte greu de finalizat.

În ceea ce privește stabilirea eșantionului de cercetare, specialiștii apreciază că eșantioanele de cercetare pot avea orice mărime, cu condiția aplicării testelor statistice adecvate. Totuși, deși eșantioanele mai mari de 30 de subiecți sunt considerate, din punct de vedere statistic, suficiente, rezultatele obținute pe un număr mic de subiecți sunt puțin stabile și generalizabile. Recomandările uzuale cu privire la volumul eșantioanelor de cercetare consideră: „insuficiente” eșantioanele mai

² adaptat după:

http://www.fpse.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=221&Itemid=255

mici de 100 de subiecți, „suficiente” eșantioanele cuprinse între 100 și 199 de subiecți și „bune” eșantioanele formate din 200 de subiecți sau mai mulți.

Se recomandă respectarea etapelor de cercetare pedagogic: pretestare, testarea propriu-zisă și posttestarea. Timpul disponibil este una dintre resursele cele mai presante. Cele mai multe greșeli și compromisuri derivă din limitările temporale. Pentru redactarea unei lucrări de calitate sunt necesare multe luni de lucru intens. Aspectele pregătitoare (studiul bibliografiei generale, alegerea titlului, evaluarea resurselor necesare) ar trebui începute cu până la un an înainte de termenul de o predare și cel puțin 8 luni de experimentare efectivă la clasă a cercetării propriu-zise. Planificarea activităților ar trebui să lase un timp de cel puțin o lună pentru analiza datelor de cercetare și finalizarea lucrării. Lucrul la capitolele teoretice se poate desfășura în paralel cu cercetarea.

Ori de câte ori apar dificultăți se va apela imediat la profesorul coordonator.

4. Evaluare

Elaborarea lucrării metodico-științifice este rezultatul muncii individuale a candidatului, căruia îi revine întreaga responsabilitate pentru conținutul și forma acesteia. În realizarea ei, candidatul trebuie să respecte cerințele obligatorii menționate mai sus, să urmeze orientările și recomandările din prezentul ghid.

În mod generic, aspectul cel mai important care face obiectul evaluării lucrării pentru obținerea gradului didactic I este contribuția personală. Prin contribuție personală se înțelege volumul, complexitatea și calitatea activității individuale desfășurate pentru realizarea temei, sub toate aspectele care o compun. Profesorul-candidat trebuie să fie capabil să explice toate aspectele teoretice și practice care fac parte din lucrare. În caz contrar, se va aprecia că acestea nu reprezintă contribuția sa personală.

Originalitatea și noutatea sunt indicatori de valoare și vor fi apreciați ca atare, deoarece la acest nivel este valorizată competența didactice dobândită pe parcursul carierei. Competența didactică vizează atât cunoștințele teoretice (generale și de specialitate), abilitățile metodice (teoretice, operaționale și creative), precum și experiența de comunicare și relaționare cu elevii.

În Metodologia de formare continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar, aprobat de M.E.C.I. prin OM Nr. 5720 / 20.10.2009, în Anexa 6 sunt prezentate CRITERII DE ELABORARE SI EVALUARE a lucrării metodico-științifice pentru obținerea gradului didactic I.

Pe baza acestor criterii profesorul coordonator întocmește un referat de evaluare. Pentru a fi acceptată la susținere, lucrarea va trebui să primească cel puțin nota 8 din partea profesorului coordonator.

Nota propusă de profesorul coordonator va fi luată în considerare de către comisia de acordare a gradului didactic I, prin însumare cu notele membrilor comisiei acordate în urma inspecției speciale și efectuarea mediei.

Referințe:

1. Anexa la OM Nr. 5720 / 20.10.2009: *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar*
2. *Ghid de realizare a tezei de licență și a disertației de masterat* (http://www.fpse.ro/index.php?option=com_content&task=view&id=221&Itemid=255)

**Criterii de elaborarea și evaluare
a lucrării metodic-științifice pentru gradul didactic I**
(Anexa 6 din OM Nr. 5720 / 20.10.2009)

I. Tema	<ul style="list-style-type: none"> • Importanța teoretică și practic-aplicativă a temei tratate • Rigurozitatea și precizia delimitării problemei • Abordarea unei probleme ridicate de practica școlară sau de cunoașterea unor fenomene pedagogice
II. Documen- tarea științifică	<ul style="list-style-type: none"> • Oportunitatea bibliografiei în raport cu tema • Actualitatea informațiilor • Prelucrarea informațiilor • Citarea corectă a surselor de informații • Consemnarea bibliografiei conform normei metodologice
III. Ipoteza de lucru	<ul style="list-style-type: none"> • Formularea clară și corectă a ceea ce se urmărește a se demonstra în lucrare, în funcție de tipul cercetării (constatativă, experimentală, operațională etc.)
IV. Structura	<ul style="list-style-type: none"> • Concordanța structurii cu tema tratată. • Succesiunea logică a capitolelor și a subcapitolelor • Caracterul unitar al lucrării și al fiecărui capitol • Ponderea aspectelor practice • Proporția părților lucrării

V. Conținutul	<ul style="list-style-type: none"> • Fundamentarea teoretică (științifică, psihologică, pedagogică, sociologică, filozofică etc.), a problemei abordate - încadrarea temei în teoria pedagogică. • Corelarea organizării și metodologiei cu specificul lucrării (bazată pe cercetări ameliorativ-experimentale, constataciv ameliorative, operaționale, lucrări de sinteză, monografii etc) • Caracterul sistematic, cu obiective clare, al tratării temei. • Ordinea logică și cronologică a cercetării. • Reprezentativitatea colectivelor de experimentare și control. • Rigurozitatea și valoarea experimentelor și/sau observațiilor efectuate în scopul verificării ipotezelor. • Înregistrarea, măsurarea și prezentarea riguros științifică a datelor culese. • Prelucrarea și corelarea datelor. • Evaluarea și compararea rezultatelor inițiale și finale (pretest și posttest) • Interpretarea corectă a rezultatelor. • Formularea clară a concluziei lucrării (confirmarea sau infirmarea ipotezei sau ipotezelor de lucru). • Aplicabilitatea rezultatelor cercetării. • Contribuția personală a autorului lucrării, respectând regulile eticii în cercetare. • Legătura organică a concluziilor lucrării cu conținutul acesteia. • Oportunitatea propunerilor și perspectivelor formulate de autor. • Claritatea probelor și datelor prezentate în anexe. • Corelarea anexelor cu tratarea problemei.
VI. Forma	<ul style="list-style-type: none"> • Stilul și prezentarea • Corectitudinea exprimării • Aspectul estetic, sublinieri în text etc.
VII. Susținerea lucrării	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentarea holistică a problemei tratate, de pe poziția unor sinteze teoretice. • Utilizarea elementelor de conținutul relevante în susținerea ideilor și concluziilor. • Argumentarea valorii lucrării (modul de abordare, evidențierea aspectelor importante, alcătuirea unor modele de lucru, ameliorarea practicii școlare etc.)